

ELAW KEUZEVAK TELECOMRECHT

privacy en bescherming persoonsgegevens
(incl. spam, telemarketing en cookies)

Gerrit-Jan Zwenne — 29 april 2016

Universiteit Leiden
The Netherlands

roadmap

- vertrouwelijkheid en beveiliging
- anoniem bellen en gebeld worden, geheim nummer
- verkeers- en locatiegegevens, bewaarplicht en aftappen
- cookies, spam en telemarketing

Security

Gemalto: NSA, GCHQ hacked us – but didn't snatch crucial SIM keys

'Investigation' admits to attacks, but says phone crypto secrets stayed secure

25 Feb 2015 at 08:00, Simon Sharwood

31

Gemalto, the world's biggest SIM card maker, has investigated the NSA's and GCHQ's infiltration of its computers – and says that while the agencies did get into its network, they didn't get in far enough to siphon off phone-call encryption keys.

Files leaked by intelligence whistleblower Edward Snowden [appeared to show](#) the US and UK had broken into Gemalto's systems to obtain thousands, if not millions, of secret encryption keys (K_i) which are baked into every SIM – and used to safeguard conversations from eavesdroppers.

vertrouwelijkheid en beveiliging

- bescherming persoonsgegevens en privacy van abonnees en gebruikers
- vertrouwelijkheid van communicatie
- beveiliging én meldplicht beveiligingsinbreuk

melden bij AP én bij abonnees en gebruikers!

Deep Packet Inspection (DPI)

niet aftappen, afluisteren enz., tenzij

- *met uitdrukkelijke toestemming*
- *integriteit netwerk*
- *overbrengen communicatie*
- *wettelijk voorschrift of bevel*

anoniem bellen en gebeld worden

- nummerherkenning
- specificatie telefoonrekening

- *recht op anoniem bellen*
- *recht om **niet** anoniem te worden gebeld*
- *recht om **wel** anoniem te worden gebeld maar beperkingen m.b.t. alarmnummers*

*recht op gespecificeerde rekening (KPN),
en recht op ongespecificeerde rekening*

'geheim nummer'

- toestemming vereist voor opneming gegevens in telefoongids of abonnee informatiedienst
- voor standaardgids of -informatiedienst moet Telco toestemming vragen

18xy: 1880, 1800, 1801

zoeken op naam in combinatie met adres en woonplaatsgegevens

hoe zit het met 'omgekeerd zoekdiensten (reversed search)..?

verkeersgegevens

gegevens die worden verwerkt voor overbrengen van communicatie of facturering ervan

Bijv. tijdstip en duur, oproep, oproepnummer, Cell-ID, omvang e-mailbericht, etc.

- anonimiseren, zodra niet meer nodig voor overbrengen verkeer en facturering
- met toestemming ook voor *value added services* en marketing van elektronische communicatiediensten

Let op! GPS gegevens worden niet gebruikt voor overdracht van communicatie, zijn dus locatiegegevens maar géén verkeersgegevens (art. 11.5a Tw)

bewaarplicht ..?!

Wat?

- verkeer- en lokatiegegevens
- nawijsgegevens

Hoe lang?

- 12 mndn voor telefonie
- 06 mndn voor internet

Waarvoor?

- onderzoek, opsporing of vervolgen ernstige misdrijven

HvJEU 8 april 2014 C-293/12 en C594/12

- inmenging in fundamentele rechten op bijzonder ernstige wijze
- wél sprake van een algemeen belang, nl. strijd tegen ernstige criminaliteit en uiteindelijk openbare veiligheid
- maar met richtlijn 2006/24/EG zijn niettemin grenzen overschreden die ingevolge het evenredigheidsbeginsel in acht moeten worden genomen

*Vzr Rb A'dam 11 maart 2015
ECLI:NL:RBDHA:2015:2498*

*buitenwerking-
stelling..!*

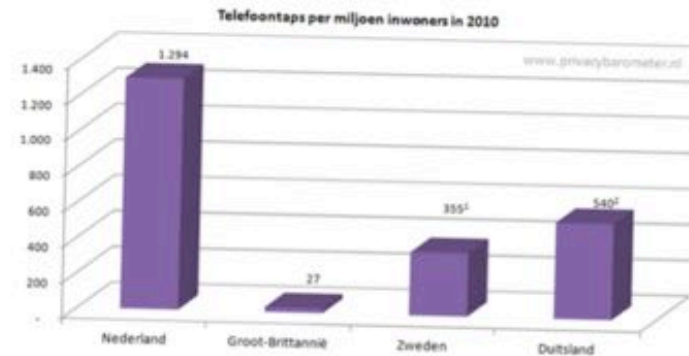
aftappen

- telecomnetwerk en diensten moeten aftapbaar zijn
- medewerkings- en geheimhoudingsplicht
- en beveiligingsplan

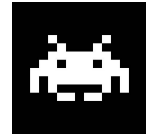

Nederland nog steeds wereldkampioen afluisteren

Vandaag verscheen een rapport van de onderzoeksafdeling van het ministerie van justitie. In het rapport wordt de Nederlandse afluisterpraktijk vergeleken met die van Engeland, Duitsland, en Zweden. De opsporings- en rechtssystemen in die landen zijn anders dan in Nederland, dus een precieze vergelijking is lastig. Maar duidelijk is wel dat Nederland nog steeds 'wereldkampioen' afluisteren is.

<http://bit.ly/dxA9Zz>

COOKIES (EN DERGELIJKE)

De Telegraaf Cookies op telegraaf.nl en andere TMG-sites

Wijzigingen in de Telecommunicatiewet maken dat iedere website de verplichting heeft te informeren over het gebruik van cookies. Ook dient toestemming gevraagd te worden voor het specifieke gebruik van cookies. We beseffen dat dit lastig en zelfs klantvriendelijk kan overkomen. Bij voorbaat onze excuses hiervoor.

Cookies helpen om u een optimale gebruikerservaring te bieden bij het bezoeken van onze websites. Met cookies kunnen we het gedrag van bezoekers analyseren en daardoor onze webpagina verbeteren. TMG websites bevatten meestal advertenties ongeacht uw keuze. Hierbij gebruiken wij cookies om bij te houden hoeveel bezoekers wanneer op een advertentie hebben geklikt. Cookies worden ook gebruikt om te zorgen dat de advertenties worden aangepast aan uw interesses. Derde partijen plaatsen hiervoor ook cookies. Cookies van derde partijen zijn ook nodig om filmpjes te kunnen tonen op onze websites of te zorgen dat u informatie kunt delen op social media zoals Twitter en Facebook.

Klik hieronder op "Akkoord en naar telegraaf.nl" om deze keuze te bevestigen.

[geavanceerde instellingen](#)

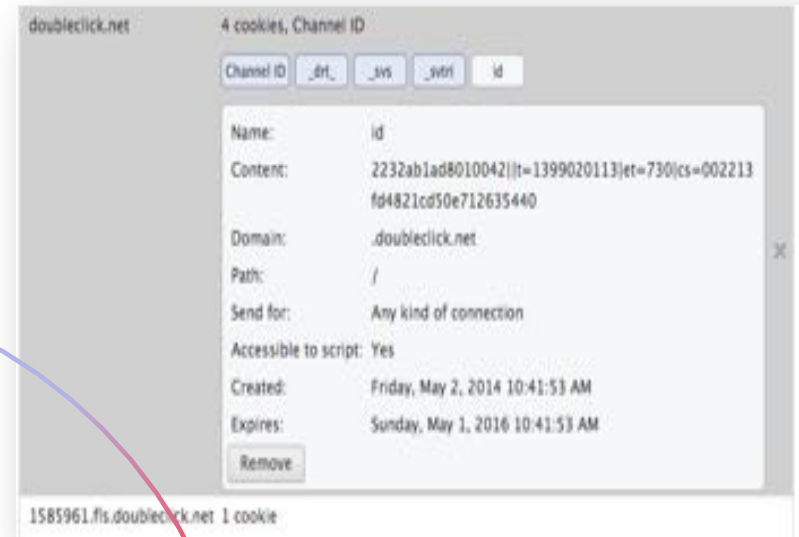
Akkoord en naar telegraaf.nl

Tip: Druk op Enter om door te gaan met de normale gebruikerservaring.

Vragen of opmerkingen? Bekijk onze pagina met [veelgestelde vragen](#) of gebruik het [contactformulier](#). Kies als onderwerp "vraag over cookies".

cookies: object van regelgeving

gebruik van elektronische communicatie voor opslag van informatie of voor verkrijgen van toegang tot informatie die reeds is opgeslagen in eindapparatuur van een abonnee of gebruiker”

door eindgebruiker gebruikt apparaat aangesloten op een elektronisch communicatienetwerk, zoals computer, smartphone, set-top box, enz. (art. 1.1 (jj) (i) Tw)

‘cookiebepaling’

art. 11.7a, eerste lid, Telecomwet

- duidelijke en volledige informatie overeenkomstig de Wbp, en in ieder geval over de doeleinden van de cookies
- toestemming van de gebruiker

Art. 33 en/of 34 Wbp: eigen identiteit, doeleinden en ‘nadere informatie voor zover nodig om zorgvuldige verwerking te waarborgen’

dus geen ‘ondubbelzinnige toestemming’, zoals voorgesteld in ontwerp-wetsvoorstel en kamerbrief CBP (Ap)

bewijsvermoeden

Amendement
Kamerstukken II
2011/12, 32 549, nr. 39

- cookies gebruikt voor verzamelen, combineren of analyseren van gegevens over het gebruik van verschillende diensten van de informatiemaatschappij
- worden vermoed persoonsgegevens verwerkingen te zijn

Dus Wbp wellicht van toepassing en in dat geval verwerkingsgrondslag vereist, zoals

- *ondubbelzinnige toestemming, of*
- *uitvoering overeenkomst, of*
- *gerechtvaardigd belang*

“ben ik nou zo slim...?”

 43 Jhim van Bommel @JhimvanBommel

3h

@JaapJansen Fok.nl wil het niet snappen. Voor meeste cookies geen enkel probleem. Uitsluitend voor tracking cookies toestemming vragen

 [View conversation](#)

 53 Martijn van Dam @martijnvdam

5 Jun

@remivanbeekum Nee hoor, cookies zijn toegestaan zonder toestemming, maar bij toepassing voor tracking en profiling is toestemming vereist.

 [View conversation](#)

ICTRecht incasseert €8200 dankzij cookiepopup met incassotoestemming

1 april 2013 door [Arnoud Engelfriet](#)

Dankzij het gemak waarmee mensen online akkoord gaan met cookiepopups heeft ICTRecht een bedrag van €8200 mogen incasseren via automatische incasso. Dat maakte het juridisch adviesbureau vandaag bekend. Naast de bekende teksten over Analyticscookies en sociale media bevatte de cookiepopup ook de tekst "Tevens geeft u toestemming €100 van uw bankrekening te laten afschrijven". Een dergelijke tekst is rechtsgeldig, nu bezoekers expliciet op "Akkoord" moesten klikken.

uitzonderingen

geen toestemming of informatieplicht als:

- cookies die nodig zijn om de communicatie over een elektronisch communicatienetwerk uit te voeren, of als;
- cookies strikt noodzakelijk zijn om de gevraagde dienst van de informatiemaatschappij te leveren
- én privacyongevaarlijke effectiviteits- of kwaliteitscookies...

*taalinstellingen, voorkeuren, opslaan wachtwoord, betalingen via ideal, enz.
Kamerstukken II 2010/11, 32
549, p. 78*

analytics, A/B-testing, affiliate cookies, e.d.

NEE

Géén ongevraagde
commerciële elektronische
communicatie

NEE

Art. 11.7-11.8 Telecomwet

ongevraagde elektronische communicatie zonder menselijke
tussenkoms

SPAM

"Greetings friend, this is Homer Simpson, aka, Happy Dude. The courts have ordered me to call everyone, and apologize for my telemarketing scam..."

I'm sorry.

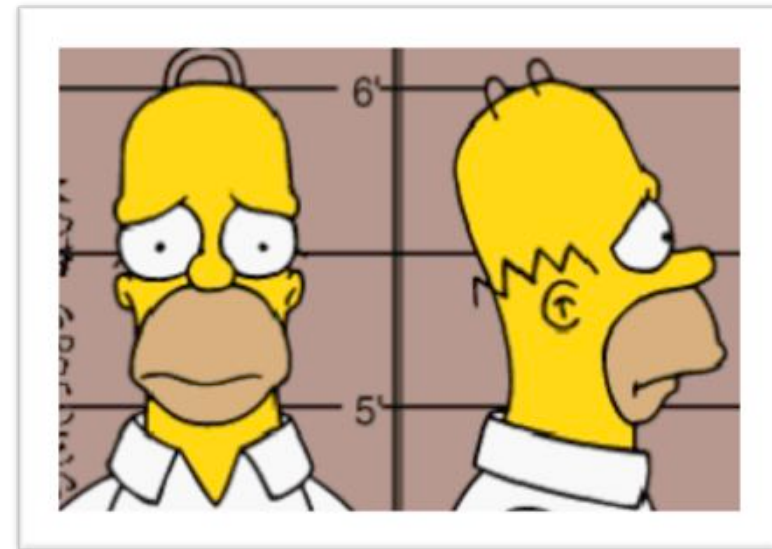
If you can find it in your heart to forgive me, send \$1 to Sorry Dude, 742 Evergreen Terrace, Springfield. You have the power!"

"Greetings, friend. Do you wish to look as happy as me?"

Well, you've got the power inside you right now.

So use it.

And send \$1 to Happy Dude, 742 Evergreen Terrace, Springfield. Don't delay; eternal happiness is just \$1 away!"

waar gáát het over?

ongevraagde elektronische
communicatie voor commerciële
ideële of charitatieve doeleinden
met en zonder menselijke
tussenkoms

oproepautomaat, fax,
spam! e-mail, sms,
wallposts

*A guaranteed delivery of
50 million e-mails for
under a thousand bucks
And you need only one
sucker in a million to
recover your start-up
costs*

→ lagere kosten, dus opt-in

→ telemarketing → hogere kosten, dus opt-out

commercieel (ideëel of charitatief):

elke vorm van communicatie bestemd voor het aanprijzen van de goederen, diensten of het imago van een onderneming, instelling of persoon die een commerciële, industriële of ambachtelijke activiteit of een gereguleerd beroep uitoefent,

→ *zonder menselijke tussenkomst...*

regels voor ongevraagde commerciële elektronische communicatie

art.11.7 jo. 11.8 Tw
ongevraagde elektronische
communicatie

art. 7:46h -2 BW
ongevraagde e-mail ter bevordering
van koop op afstand

art.3:15e BW
dienst van de informatiemaatschappij

art. 41 Wbp
verwerking persoonsgegevens t.b.v.
direct marketing

zelfregulering
DDMA RCC Code Email

spamverbod

vrije, specifieke en op informatie berustende wilsuiting -- dus niet via algemene voorwaarden of kleine letters...

hoofdregel

toestemming nodig voor ongevraagde commerciële (charitatieve, ideële)

elektronische communicatie

'zonder menselijke tussenkomst' zoals; email, sms, fax, Facebook wall-posts, belautomaten enz.

uitzonderingen

1. zgn. **bestaande klanten**
2. daarvoor bekend gemaakte elektronische contactgegevens
3. ontvanger buiten EER

'warme contacten'

'bestaande klanten'

geen toestemming nodig

- als voor de **communicatie** wordt gebruik gemaakt van elektronische **contactgegevens** verkregen in het kader van de verkoop van een eigen dienst of product, en
- alleen voor **eigen gelijksoortige** diensten en producten

d.w.z. van dezelfde juridische entiteit

ongevraagde commerciële elektronische communicatie

e-mailadressen, mobiele telefoonnummers, sociale netwerkaccounts

sluit niet uit dat er nog geen verkoop heeft plaatsgevonden!

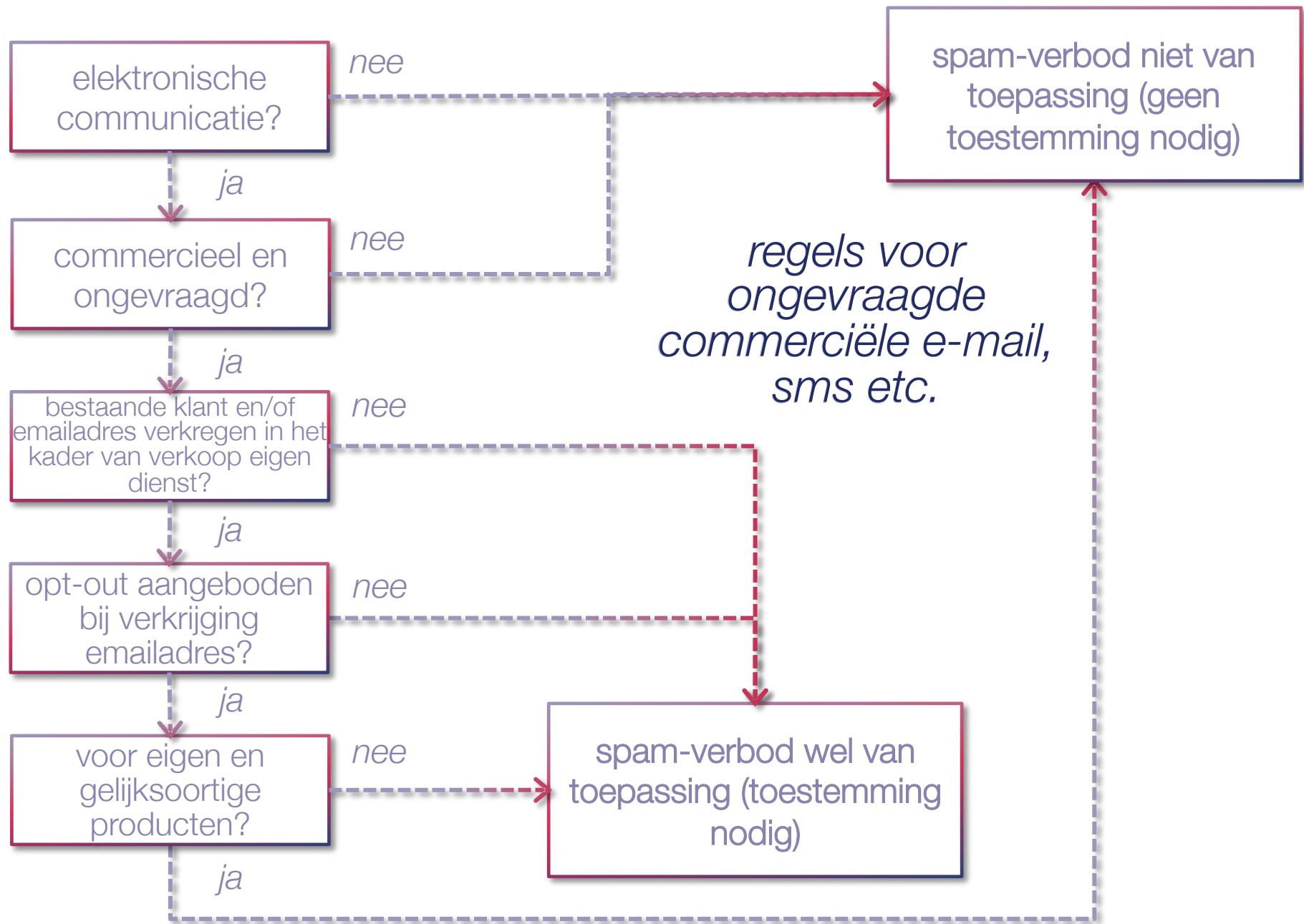
ACM ziet dat evenwel anders...

wat verwacht de (potentiële) klant?

OPTA Companeio
spambesluit 2 oktober 2012

“Het college is van oordeel dat de betreffende (rechts)persoon pas als 'klant' in vorenbedoelde zin kan worden beschouwd indien zijn contactgegevens zijn verkregen bij de verkoop van een eigen product of dienst van degene die de communicatie overbrengt waarvoor deze contactgegevens zijn gebruikt. Daarvoor is het onvoldoende dat iemand informatie of een offerte opvraagt. Er moet daadwerkelijk een product of dienst zijn verkocht van degene die de communicatie overbrengt.”

TELEMARKETING

telemarketing

hoofdregel

ongevraagd bellen van natuurlijke personen voor commerciële (ideële, charitatieve) doeleinden is toegestaan

- op basis van opt-out, en
- gebruikmaking van een 'ontdubbeld' belbestand

uitzondering

- zgn. 'bestaande klanten' met betrekking tot eigen gelijksoortige producten

niet alleen consumenten maar ook zzp-ers, eenmanszaken, maten in een maatschap, vof's enz.

direct of indirect promoten van product, organisatie of onderneming...

opschonen aan de hand van bestanden van bel-me-niet

verwachtingen van klant...

vragen...

wat is commercieel, ideëel of charitatief?

- markt- en verkiezingsonderzoek

wat is gevraagd?

- outbound en inbound
- toestemming om te worden gebeld

abonnees of ook gebruikers?

- opnemen in bmnr?
- recht van verzet
- hoe actief aanbieden?

hoe lang duurt een gesprek?

- tenminste 12 seconden!

bewijs

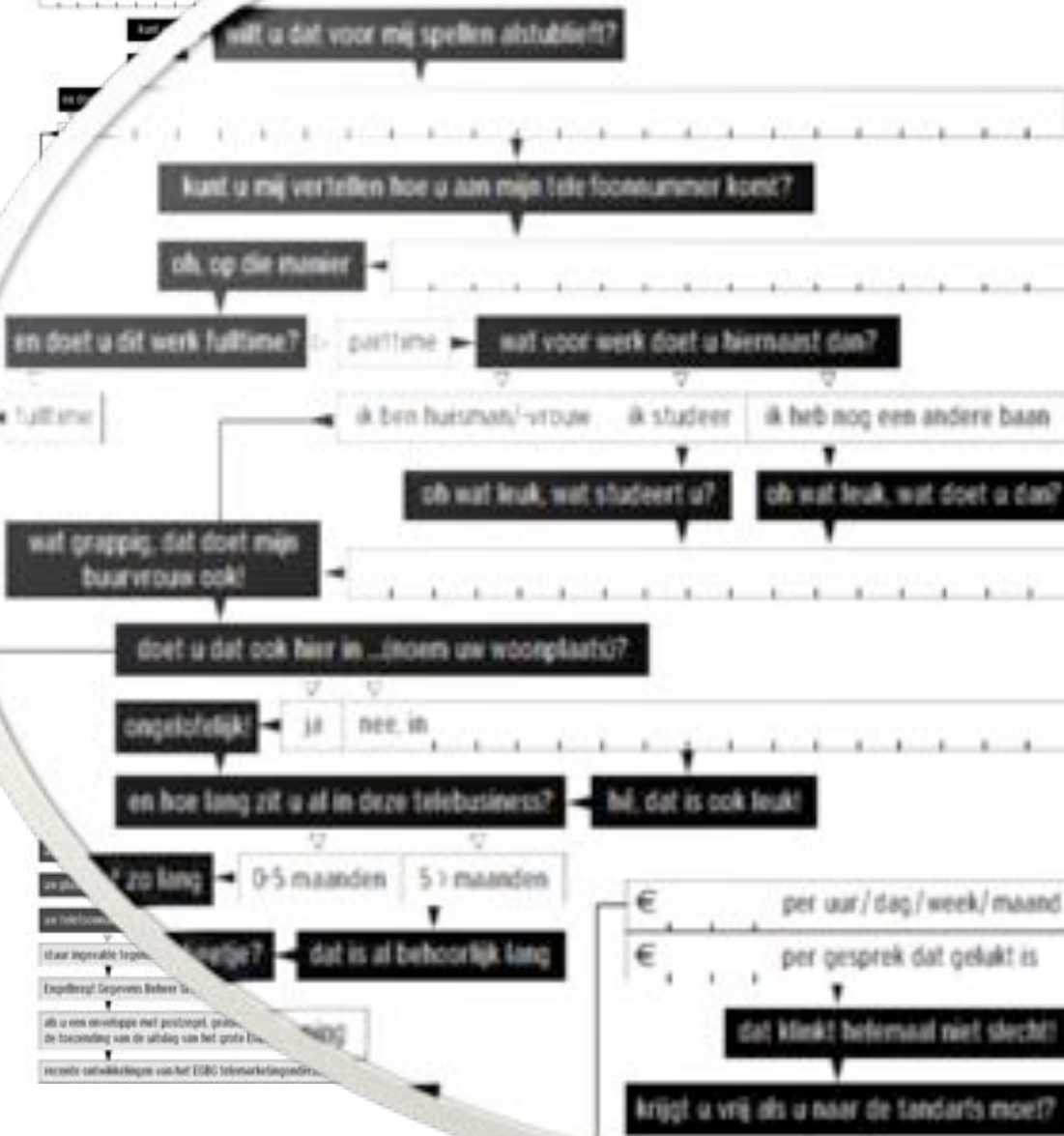
- op basis van statistiek
- klachten of signalen

tegenscript

u kunt beginnen met het stellen van de eerste vraag, nadat de eerste vraag aan u gesteld is.

u kunt beginnen met het stellen van de eerste vraag, nadat de eerste vraag aan u gesteld is.

telemarketing

moelijke wendingen van het v...
middels het uitspreken van een of...
gedrukte teksten, daarna zet u het teg...

twitter
@zwnne

vragen?

zwenneblog • g.j.zwenne@law.leidenuniv.nl

